

Mezőszárnyasi

(Benedek Elek: Magyar mese- és mondavilág 2. kötet)

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, volt egy öreg király, akinek az országában sem nap, sem hold nem volt, de még csillag sem. Ennek a királynak három lánya volt, fia egy sem, s azt a három leányát is elrabolták a sárkányok. Kihirdette az egész országban, hogy aki visszahozza a napot, a holdat, a csillagokat s a három leányát, annak adja három leánya közül azt, amelyik jobban tetszik, s holta után egész királyságát. Hallja ezt egy szegény özvegyasszony, elmegy a királyhoz, s mondja: – Felséges királyom, van nekem három nagy legényfiam, adjon ezeknek lovat, kardot s pénzt, majd visszakerítenek ezek mindent. – Jól van, szegény asszony - mondja a király -, küldd hozzám a fiaidat. A szegény asszony el is küldi a fiait, de a legkisebb legénynek, mikor a királyhoz indult, megsuttintotta a nénje, aki boszorkány volt, nehogy az aranyszörű paripák közül válasszon, hanem van a király udvarában a szemétdombon egy bolyhos sánta csikó, azon próbáljon szerencsét. Elmennek a legények a királyhoz, ad az nekik mindjárt pénzt elegendőt, kardot, puskát. Kimennek az istállóba, s ott a két idősebb legény kiválasztja a két legszebb aranyszörű paripát, de a legkisebb legény nem választott ezek közül, azt mondta, jó lesz neki az a bolyhos csikó is. De, hogy szavamát össze ne keverjem, még kardot sem olyant választott, mint a bátyjai, hanem olyan gyöngé, hajlós kardot, mert azt mondta a nénje, hogy ez ám az igazi kard, még a követ is kettévágja, s nem esik csorbája. Hát, jól van, a két idősebb legény előrevágtat az aranyszörű paripákon, a legkisebb legény pedig nagy kinnal-bajjal kivezeti a városból a bolyhos csikót. Ott aztán megrázkódik a csikó, ragyogó szép aranyszörű paripa lesz belőle, s mondja a legénynek: – Ül fel a hátamra, édes gazdám! Hogy menjek? Úgy-e, mint a madár? Úgy-e, mint a villámlás? Úgy, mint a gondolat? Mert úgy tudd meg, hogy most egyenesen az ég kovácsához vislek. – Nem bánom én, édes lovam, akárhogy vigy, csak se tebenned, se énbennem hiba ne essék. Hej, nekirugaszkodik a csikó, fel a levegőégbe, s mire a legény a szemét behuntya, hogy le ne szédüljön, már fenn is volt az ég kovácsánál. Köszön a legény illendőképpen, a kovács fogadja: – Hát te mi jóban jársz itt, fiam? Mondja a legény: – Azért jöttem, hogy tüzesítsen meg kigyelmed egy százmázsás golyóbist, s csak hagyja a tűzben, amíg visszajövök érte. – Jól van, fiam, de hát hogy hínak téged? Mondja a legény: – Kereszteljen meg kigyelmed engem, az lesz a nevem, aminek keresztel. – Hát jól van, legyen a te neved Mezőszárnyasi. Azzal a legény elbúcsúzik a kovácstól, felpattan a csikájára, levágtat az égből, s éppen az ólomhídnál szállott le a földre. Hát ott vannak a bátyjai is, szemük-szájuk elállott ezeknek a csodálkozástól, amikor meglátták,

hogyan az öccsük is aranyszőrű csikón jár. Ott az ólomhíd mellett volt a selyemrét. A lovakat kieresztették, hadd legeljenek. Ők maguk leheveredtek s megegyeztek, hogy ma éjjel, a legidősebb legény álljon istrázsát, nehogy valaki megcsúfolja őket. De bizony a legidősebb legénynek hamar lekoppant a szeme, csak Mezőszárnyasi maradt ébren. Ott hagyta a bátyjait, elment az ólomhíd alá, s a kardja hegyét a hídon egy kicsit kidugta. Hát jön a hétfejű sárkány a lován nagy dobkolással, s a ló megbotlik a kard hegyében. – Nye, te, nye - rikkantott a hétfejű sárkány -, hogy a farkasok egyenek meg! Már te is félsz Mezőszárnyasitól, attól a híres vitéztől?! Kiszól a híd alól Mezőszárnyasi: – Hát miért nem hagysz aludni, én nem bántottalak téged! Visszafelel a hétfejű sárkány: – Gyere csak ki a híd alól, küzdjünk meg! Kiugrik a híd alól Mezőszárnyasi, kezébe veszi a kardját, s egy csapásra levágja a hétfejű sárkánynak hat fejét. Éppen abban a szempillantásban repült el a fejük felett két holló. Felkiált a sárkány: – Eresszetek rám egy csepp vizet, aztán két dögöt adok nektek! Mondja Mezőszárnyasi: – Reám eresszék a vizet, mert én hét dögöt adok nektek! Gondolták a hollók, jobb hét dög, mint kettő, s Mezőszárnyasira eresztették a vizet. Attól mindjárt nekielevenedett, s levágta a sárkánynak a hetedik fejét is. Azzal szépen, mintha semmi sem történt volna, visszament a bátyjaihoz, lefeküdt, s aludott reggelig. Másnap estére a rézhídhöz értek. Errefelé lakott a tizenkét fejű sárkány, pulykalábon forgó rézpalotában. Most a második fiú volt a soros, annak kellett volna istrázsálni. De ez is elaludott, csak Mezőszárnyasi maradt ébren. Ment a rézhíd alá, kidugta a kardja hegyét a hídon. Hát jó a tizenkét fejű sárkány, s annak is a ló megbotlik a kardnak a hegyében. – Nye, te, nye - rikkantott a tizenkét fejű sárkány -, hát te is megijedsz Mezőszárnyasitól, attól a híres vitéztől?! Aztán lekiáltott a híd alá: – Gyere ki, Mezőszárnyasi, hadd lám, mit tudsz?! No hiszen, megmutatta ennek is Mezőszárnyasi, hogy mit tud. Tizenegy fejét vágta le egy csapásra. Akkor repült el fejük felett hét holló. Felszólt a sárkány: – Hé, adjatok egy csepp vizet, s két dögöt adok! Amellett a rézerdőben szabadon lakhattok, költhettek. Felszólt Mezőszárnyasi: – Nekem adjatok a vizet, mert én tizenkét dögöt adok, s lakhattok, költhettek a rézerdőben ezután is. A hollók Mezőszárnyasira cseppentettek vizet. Attól egyszeriben nekielevenedett, s levágta a sárkánynak a tizenkettedik fejét is. Harmadnap este az aranyhíd mellett háltak a legények. Az aranyhídon a huszonnégy fejű sárkányt ölte meg Mezőszárnyasi azon módúlag, mint a másik kettőt. Mondja Mezőszárnyasi a bátyjainak: – No, most menjünk, nézzük meg a sárkányok várát. Van ide nem messze három vár. Első a hétfejű, a második a tizenkét fejű, a harmadik a huszonnégy fejű sárkányé. Azt felelik az idősebb legények: – De bizony nem megyünk mi, mert megölnek azok minket. - Hiszen van kardotok - mondja Mezőszárnyasi -, ne féljete. De így, de úgy, ők nem mennek. – No, ne féljete - mondja Mezőszárnyasi -, megöltem én mind a

hármat. Menjünk el, s nézzük meg, mi van a várunkban. Elmennek előbb a hétfejű sárkány várához. Hát az úgy forog egy kacsalábon, mint a forgószél. Kiált Mezőszárnyasi: – Forgó vár, állj meg! – Nem az uram parancsolja! - felelt vissza a vár. – De bizony az urad parancsolja, állj meg! Ebben a pillanatban megáll a forgó vár, bemennek a legények, s hát ott ül az ablakban egy gyönyörű szép leány, az ő királyuknak a legidősebb lánya, s ím - halljatok csudát! - abban a pillanatban egy kicsit felsütött a nap az öreg király országában. Hej, megörül a királykisasszony, mikor hallja, hogy kik s mik ők, hogy utána jöttek. Hogy a hétfejű sárkányt megölték. Ne féljen semmit, csak maradjon itt egy keveset, míg a másik két királykisasszonyt elhozzák. Elmennek a legények a tizenkét fejű sárkány várába. Ott megtalálják a középső királykisasszonyt. Onnét mennek a huszonnégy fejű sárkány várába, ott megtalálják a kicsi királykisasszonyt. De volt szép a másik kettő vagy nem, ez olyan szép volt, hogy a napra lehetett nézni, de rá nem. Meg sem állottak, vitték a kicsi királykisasszonyt, azután a középsőt, középső után a legnagyobbat, s mikor elindultak, akkor a sötét ország nem volt sötét többet. Feljött a nap szép ragyogva. Feljött este a hold is, s felragyogtak a csillagok is. No de volt a sárkányoknak egy vén boszorkány nénjük, akinek akkora szája volt, mint egy ötvenvedres kád. Volt ennek két leánya, s amint észrevette, hogy viszik a királykisasszonyokat, mondta a legidősebbnek, kerüljön a legények elébe, változzék körtefává, legyen rajta piros körte annyi, hogy csak úgy húzza az ágait. Majd meglátják a legények, s esznek belőle bizonyosan, de meg is hálnak tőle. Úgy tesz a leány, amint az anyja parancsolja, s hát amint mennek a legények, egy szép körtefát látnak az út mellett, földig húzták az ágait a szép piros körték. Szomjas volt a két idősebb legény erősen. Mennek a fához, hogy körtét szakasszanak róla, de Mezőszárnyasi elejükbe állott, s nem engedte. Kirántotta a kardját, beledöfte a körtefába, s halljatok csudát! piros vér csorgott ki a fából. Keserves jajgatás szakadt ki a tövéből: szörnyet halt a boszorkány leánya. Jól tudta ezt a vén boszorkány, mintha előre tudta volna, s küldte a második leányát, kerüljön a legények elé, változzék forrássá, majd isznak belőle a legények. De bizony nem ittak, pedig majd elepedtek a szomjúságtól. Tudta jól Mezőszárnyasi, hogy miféle forrás az. Beledöfte a kardját, s vér buggyant ki a forrás fenekéből, s hallották, hogy valaki keservesen jajgat. Szörnyet halt a boszorkánynak a második leánya is. No, akkor jött az öreg boszorkány maga. Kitérte a rettentő nagy száját, s olyan nagy hideget eresztett rájuk, hogy majd megfagytak. Egyet gondolt Mezőszárnyasi, leteszi a kicsi királykisasszonyt a nyeregéből, fölszáll az égbe a kovácshoz, s mondja: – No, bátyámuram, látja-e a földön azt a rettentő nagy száját? – Látom, fiam, látom. – No, ha látja, dobja belé azt a százmázsás golyóbist. Fölkapja a kovács a tüzes golyóbist, megcélozza a vén boszorkány száját, beledobja egyenesen. Elégett a boszorkány, s lett melegség mindjárt.

Azzal a legények útnak eredtek, s szép csendesen hazamentek a király udvarába. Ott sétált a király föl s alá a palota tornácában, gyönyörködött a nap ragyogásában. De még csak akkor örült igazán a szíve, amikor hozták a legények a három királykisasszonyt. Mindjárt hívtak három papot. Összeadták a három királykisasszonyt a három szegény legénnyel. Hanem az országot s egész királyságát Mezőszárnyasinak adta a király. Így volt, vége volt, mese volt.